

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การศึกษาเป็นกระบวนการที่ทำให้คนมีความรู้ และมีคุณสมบัติต่าง ๆ ที่ช่วยให้คนอยู่รอดในโลกได้ เป็นประโยชน์ต่อตนเอง ครอบครัว สังคมส่วนร่วม ดังนั้นหากจะดูคุณภาพการศึกษาจึงควรดูที่เป้าหมายปลายทาง คือคุณภาพของผู้จบการศึกษาว่าจะต้องมีความรู้ ทักษะ และคุณสมบัติต่าง ๆ อย่างน้อยต้องครบถ้วนตามที่หลักสูตรกำหนด เนื่องจากการพิสูจน์คุณภาพของผู้เรียนที่จบการศึกษาจะต้องอาศัยเวลา ดังนั้นกระบวนการบริหารจัดการที่ดีมีประสิทธิภาพ และยั่งยืนจึงเป็นสิ่งที่สร้างความเชื่อมั่นให้ผู้ปกครอง ผู้มีส่วนได้เสีย และอยู่ในสังคมอย่างมีความสุขตลอดจนสามารถมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคมให้ก้าวหน้าไปตามกระแสโลกาภิวัตน์ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2549 : ก) และการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นการจัดการศึกษาเพื่อประชาชน โดยรัฐต้องจัดให้มีการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อพัฒนาเยาวชนไทยทุกคนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ทั้งในฐานะที่เป็นพลเมืองไทย และพลเมืองโลก เพื่อเป็นรากฐานที่พอเพียงสำหรับการใฝ่รู้ ใฝ่เรียนตลอดชีวิต รวมทั้งเพื่อพัฒนาหน้าที่การงาน และการพัฒนาคุณภาพชีวิตส่วนตัว และครอบครัว เพื่อสร้างรากฐานที่แข็งแกร่งสำหรับการสร้างสังคมไทย ให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาประเทศที่ยั่งยืนในอนาคต (สำนักวิชาการ และมาตรฐานการศึกษา. 2549 : 24) จากสาระของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 หมวด 6 มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา มาตรา 47 กำหนด ให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ และมาตรา 48 ให้หน่วยงานต้นสังกัดและโรงเรียนจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน โรงเรียนและให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องและเปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษา เพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก (สำนักทดสอบทางการศึกษา. 2549 : 1)

ปัจจุบันมีกระแสเรียกร้องที่รุนแรงต้องการการศึกษาที่มีคุณภาพสูง ต้องการให้มีการตรวจสอบมากขึ้น ผู้ปกครองต้องการรู้ว่าบุตรหลานของตน เมื่ออยู่ในสถานศึกษาทำอะไร

ได้ดีเพียงไร และชุมชนต้องการที่จะมั่นใจว่าสถานศึกษาปฏิบัติหน้าที่ได้มาตรฐานสถานศึกษา มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาอย่างไร และมีวิธีการสร้างระบบคุณภาพให้นักเรียนมีคุณภาพ สอดคล้องกับความต้องการของผู้ปกครองและชุมชน (สมศักดิ์ สิ้นธุระเวชญ์. 2542 : 153) นอกจากนี้หากพิจารณาในเชิงมุมหนึ่งของการพัฒนาคุณภาพการศึกษา จะพบว่าอดีตที่ผ่านมา กระทรวงศึกษาธิการซึ่งเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรงเป็นผู้กำหนดระบบหลักเกณฑ์และวิธีการให้สถานศึกษาถือปฏิบัติ เช่น กำหนดหลักสูตรระดับต่าง ๆ ระบบการวัดและประเมินผลการเรียน การให้ใช้หนังสือเรียนตามที่กำหนด สถานศึกษาจึงมีทิศทางการพัฒนาที่ชัดเจนไปในทางเดียวกัน ส่วนระดับคุณภาพการศึกษาอาจแตกต่างกันไปตามศักยภาพ แต่ปัจจุบันมีการกระจายอำนาจการจัดการศึกษาไปยังส่วนภูมิภาคจนถึงระดับสถานศึกษา กล่าวคือสถานศึกษาสามารถจัดทำหลักสูตรเองได้โดยคำนึงถึงสภาพความต้องการ และปัญหาของชุมชนนั้น ๆ ดังนั้นแนวทางการจัดการศึกษาของสถานศึกษาแต่ละแห่งจึงแตกต่างกันไป หากไม่กำหนดเป้าหมายการพัฒนาที่ชัดเจนไว้คุณภาพสถานศึกษาแต่ละแห่งก็จะเกิดความเหลื่อมล้ำกันมากขึ้น ผู้ปกครอง และชุมชนอาจไม่มั่นใจว่าบุตรหลานของตนจะได้รับโอกาสในการเรียนรู้ได้เท่าเทียมกันหรือไม่ (สำนักงานคณะกรรมการ และมาตรฐานการศึกษา. 2549 : 2)

จากข้อเสนอแนะต่อการพัฒนาคุณภาพการประเมินคุณภาพภายนอกระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สำนักงานรับรองมาตรฐาน และประเมินคุณภาพการศึกษา. 2548 : 15) พบว่าสถานศึกษาควรเร่งพัฒนาผู้เรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ผลตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานสูงขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการคิดให้เป็นระบบครบวงจร และความใฝ่รู้ใฝ่เรียน มีนิสัยรักการอ่านและทักษะในการเรียนรู้ตลอดชีวิต เร่งรัดให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งประกอบด้วยกำหนดจุดหมายของหลักสูตร โครงสร้างหลักสูตร และสาระการเรียนรู้ระดับสากล และระดับชาติในแต่ละกลุ่มสาระ ในแต่ละช่วงชั้นรวมทั้งในแต่ละชั้นปีด้วย โดยกระบวนการวิจัย ประเมิน และปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ให้สอดคล้องกับพัฒนาการของผู้เรียน มาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสอดคล้องกับมาตรา 27 ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ทั้งนี้ควรให้เขตพื้นที่ทุกเขตทำการวิจัยและประเมินสภาพของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ที่ใช้ในสถานศึกษาในแต่ละเขตพื้นที่ ทั้งในเชิงสาระการเรียนรู้ในหลักสูตรแกนกลาง และสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น สาระการเรียนรู้ระดับสากล และระดับชาติ เป็นการหล่อหลอมความเป็นไทยในบริบทสากล เพื่อเอกภาพของชาติไทย และสอดคล้องกับ

คุณลักษณะของคนไทย ตามมาตรฐานชาติ ส่วนสาระการเรียนรู้อีกประมาณ 30% เป็นสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นที่สถานศึกษาหรือกลุ่มสถานศึกษาจัดให้สอดคล้องกับบริบทและองค์ความรู้ท้องถิ่น เร่งรัดให้สร้างมาตรฐานการประเมินผลการเรียนในสถานศึกษาทุกแห่ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งมาตรฐานของการสอนซ่อมเสริม ต้องมีการส่งเสริมกำกับดูแลให้มีการดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพ และได้มาตรฐาน มิใช่ปล่อยให้ครูผู้สอนเป็นผู้วินิจฉัยและดำเนินการตามยถากรรมเช่นที่เป็นอยู่โดยทั่วไป ทำให้ผู้เรียนเลื่อนชั้นโดยไม่มีมาตรฐานเท่าที่ควร รัฐบาลเร่งทบทวนเกณฑ์การจบหลักสูตร โดยเฉพาะในช่วงชั้นที่ 2 (ป.6) และช่วงชั้นที่ 4 (ม.6) ที่ได้มอบให้เป็นอำนาจของสถานศึกษาตั้งแต่ปีพุทธศักราช 2521 ในขณะที่สถานศึกษามีคุณภาพและมาตรฐานแตกต่างกันอย่างมาก อีกทั้งไม่สอดคล้องกับมาตรา 10 ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 ที่กำหนดให้ดำเนินการอย่างมีเอกภาพเชิงนโยบายและมาตรฐาน แต่หลากหลายการปฏิบัติตามมาตรฐานและนโยบายเดียวกัน ในที่นี้มาตรฐานน่าจะหมายถึงมาตรฐานการศึกษาของชาติและมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งเป็นมาตรฐานขั้นต่ำ มาตรฐานขั้นต้นน่าจะหมายถึงหลักสูตรแกนกลาง และการประเมินผลการเรียน โดยเฉพาะการจบช่วงชั้นที่ 2 และ 4 ซึ่งต้องมีการรักษามาตรฐาน โดยเฉพาะการบริหารสถานศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเพื่อบรรลุมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานและเป้าหมายของสถานศึกษาเร่งสร้างความเข้าใจทั้งระดับสถานศึกษา เขตพื้นที่การศึกษา และต้นสังกัด ส่งเสริมให้สถานศึกษาประกันคุณภาพภายในที่เหมาะสมเพื่อปรับการเรียนเปลี่ยนการสอน และปรับเปลี่ยนการบริหารให้ได้มาตรฐานตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานและหลักสูตรแกนกลางของประเทศ การประกันคุณภาพภายในที่สำคัญ ก็คือ การดำเนินการตามหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ และพัฒนาครู ผู้บริหารให้มีคุณภาพและมาตรฐานเพื่อส่งผลต่อคุณภาพและมาตรฐานของผู้เรียนสอดคล้องกับผลการวิจัยของสุกิจ กลางสุข (2547 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการพัฒนาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนบ้านหนองเบิด สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด จากการศึกษาสภาพการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง การดำเนินกิจกรรมตามมาตรฐานการศึกษาและตัวชี้วัดส่วนใหญ่อยู่ในระดับพอใช้ ปัญหาในการดำเนินงานเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในคือ บุคลากรบางส่วนยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายใน โรงเรียนยังขาดเป้าหมายในการพัฒนาที่ชัดเจน การพัฒนาการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนได้ดำเนินการประกันคุณภาพภายในโดยการดำเนินการเป็นระบบครบวงจร PDCA ซึ่ง

ประกอบด้วยการร่วมกันวางแผน (P) ร่วมกันปฏิบัติตามแผน (D) ร่วมกันตรวจสอบ (C) และร่วมกันปรับปรุง (A) โดยใช้กลยุทธ์ในการพัฒนาคือการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ โดยใช้รูปแบบวิธีการวิจัยเชิงปฏิบัติการ พบว่าครูมีความกระตือรือร้นที่จะดำเนินการตามโครงการหรือกิจกรรมต่าง ๆ เป็นอย่างดี วุฒิพงษ์ สนธิมาศโกมล (2548 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาถึงการพัฒนาการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในด้านกระบวนการของโรงเรียนตลาดโพธิ์พิทยาคม อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ พบว่า การพัฒนาการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในด้านกระบวนการโดยใช้กลยุทธ์การอบรมปฏิบัติการและการนิเทศภายในครั้งนี้กลยุทธ์ที่นำมาใช้มีความเหมาะสมสำหรับใช้ในการพัฒนาการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา ศิริยศ เหลี่ยมสิงขร (2547 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาถึงการพัฒนาการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา โรงเรียนเมืองสมเด็จ อำเภอสมเด็จ จังหวัดกาฬสินธุ์ ผลการศึกษาพบว่า การทำงานเป็นทีม การศึกษาดูงาน และการประชุมเชิงปฏิบัติการส่งผลให้ผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าได้รับประสบการณ์ตรง ได้แนวคิด เกิดความตระหนัก ความรู้ ความเข้าใจ ในเทคนิค แนวทางการทำงาน ทำให้มีความเข้าใจชัดเจนยิ่งขึ้น

โรงเรียนบ้านหนองแวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 7 เป็นโรงเรียนขนาดเล็ก ทำการสอน 2 ระดับ คือ ระดับปฐมวัย และระดับประถมศึกษา มีนักเรียน 119 คน ครู 8 คน สภาพและปัญหาในการพัฒนาการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน สำหรับปีการศึกษา 2549 กล่าวคือ โรงเรียนได้ดำเนินการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนแต่ละมาตรฐาน ตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 18 มาตรฐาน 84 ตัวบ่งชี้ ประกอบไปด้วยมาตรฐานด้านคุณภาพผู้เรียน 8 มาตรฐาน 33 ตัวบ่งชี้ มาตรฐานด้านการเรียนการสอน 2 มาตรฐาน 14 ตัวบ่งชี้ มาตรฐานด้านการบริหารและการจัดการศึกษา 6 มาตรฐาน 33 ตัวบ่งชี้ และมาตรฐานด้านการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ 2 มาตรฐาน 4 ตัวบ่งชี้ โดยโรงเรียนได้แต่งตั้งคณะกรรมการรับผิดชอบประเมินแต่ละมาตรฐานซึ่งจากรายงานการประเมินตนเอง (Self Study Report) ของโรงเรียนบ้านหนองแวง ในปีการศึกษา 2549 พบว่า มาตรฐานด้านคุณภาพผู้เรียน ผู้เรียนมีคุณภาพระดับพอใช้ ในมาตรฐานที่ 4, 5, 6 ผลจากการศึกษาโดยการวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และผลการทดสอบความรู้รวบยอดระดับชาติ (GAT) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ใน 4 วิชา คือ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และภาษาอังกฤษ เมื่อนำมาคำนวณเฉลี่ยกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนพบว่า มีวิชาภาษาไทย มีคุณภาพระดับปรับปรุง (ร้อยละ 33) วิชาคณิตศาสตร์ มีคุณภาพระดับ ปรับปรุง (ร้อยละ 25) วิชาวิทยาศาสตร์ มีคุณภาพระดับ ปรับปรุง (ร้อยละ 27) วิชาภาษาอังกฤษ มีคุณภาพ

ระดับปรับปรุง (ร้อยละ 15) ส่วนมาตรฐานที่ 3 อยู่ในระดับคุณภาพดี มาตรฐานที่ 1, 2, 7, 8 อยู่ในระดับคุณภาพดีมาก มาตรฐานด้านการเรียนการสอน อยู่ในระดับคุณภาพดีมาตรฐานด้านการบริหารและจัดการศึกษา อยู่ในระดับคุณภาพดีในมาตรฐานที่ 14, 15, 16 มาตรฐานที่ 11, 12, 13 อยู่ในระดับคุณภาพดี มาตรฐานด้านการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ อยู่ในระดับคุณภาพดีมาก แสดงให้เห็นว่าการดำเนินการพัฒนางานประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานในด้านคุณภาพผู้เรียนยังไม่ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนด

ผู้บริหาร ครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้ประชุมปรึกษาหารือกัน และมีความเห็นว่าจุดที่ต้องพัฒนาในแต่ละมาตรฐานตั้งแต่ระดับพอใช้ขึ้นไปให้บรรลุเป้าหมาย ประกอบกับเป็นเรื่องเร่งด่วนที่สถานศึกษาควรจะต้องดำเนินการ เพื่อเตรียมความพร้อมก่อนรับการประเมินคุณภาพจากภายนอกรอบที่ 2 จากสำนักงานรับรองมาตรฐาน และประเมินคุณภาพการศึกษาตามที่กำหนดในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ จึงมีความจำเป็นที่จะต้องเร่งดำเนินการพัฒนาการประกันคุณภาพภายใน เพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก ด้วยเหตุดังกล่าวนี้ ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนบ้านหนองแวง จึงสนใจที่จะศึกษาแนวทางในการพัฒนาการประกันคุณภาพภายใน เพื่อพัฒนาการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และเพื่อประเมินผลการพัฒนาการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา เพื่อรองรับการประเมินภายนอกต่อไป

คำถามการวิจัย

1. โรงเรียนบ้านหนองแวงมีสภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในอย่างไร
2. โรงเรียนบ้านหนองแวงพัฒนาการดำเนินงานการประกันคุณภาพได้อย่างไร

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนบ้านหนองแวง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 7
2. เพื่อพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียนบ้านหนองแวง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 7

ขอบเขตการวิจัย

1. การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research Development : R&D) ซึ่งเป็นความร่วมมือระหว่างผู้วิจัยกับครูปฏิบัติการสอน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนบ้านหนองแวง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 7
2. กลุ่มผู้ร่วมวิจัยได้แก่ ผู้บริหารและครูปฏิบัติการสอน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนบ้านหนองแวง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 7 จำนวนทั้งสิ้น 15 คน
3. ระยะเวลาที่ทำการศึกษา พัฒนาการประกันคุณภาพภายใน โรงเรียนบ้านหนองแวง เป็นเวลา 1 ภาคเรียน ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2550 ถึง วันที่ 31 มีนาคม 2551

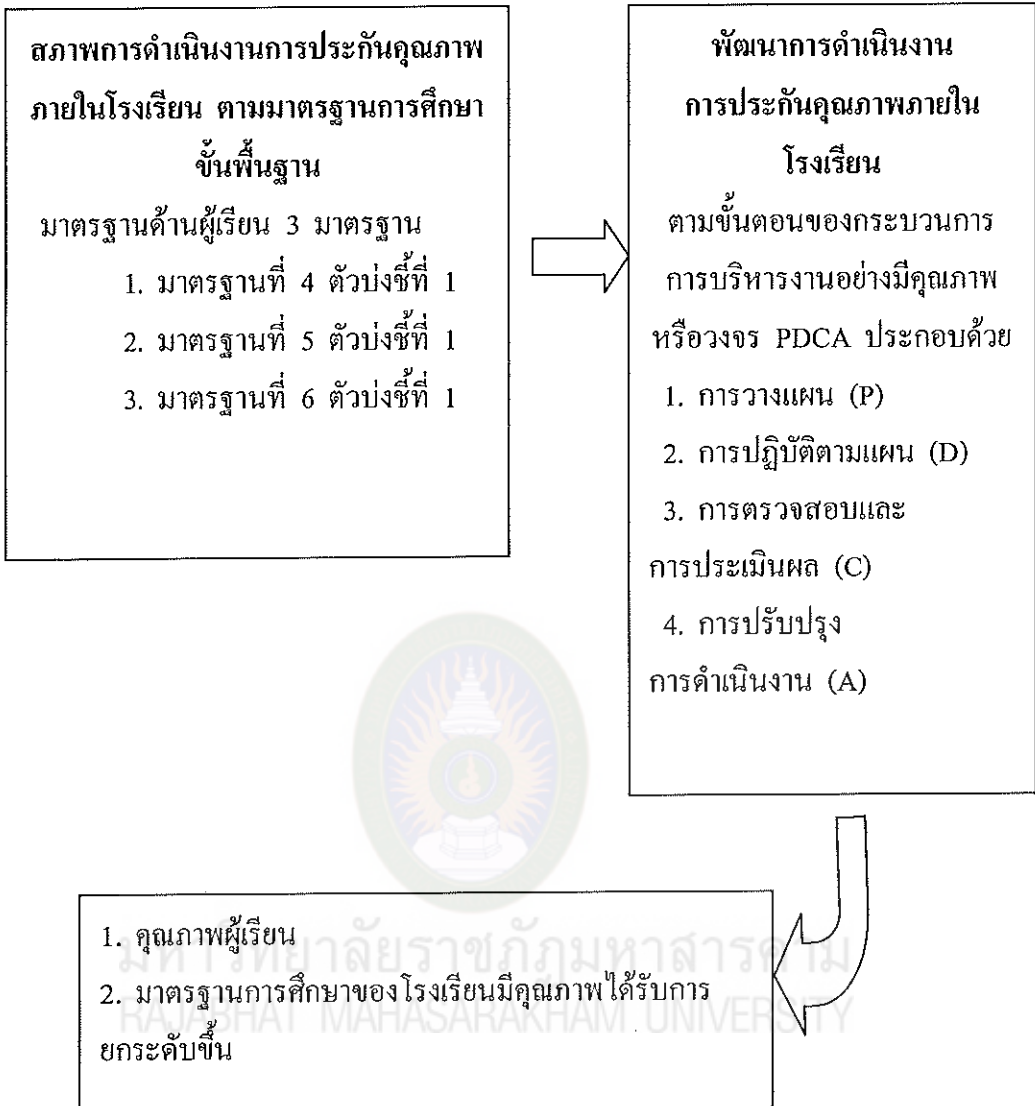
กรอบแนวคิดในการวิจัย

1. ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาและพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน โรงเรียนบ้านหนองแวง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 7 ปีการศึกษา 2550 ตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สำนักงำนคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2549 : 24) ประกอบด้วย

1.1 มาตรฐานด้านผู้เรียน 3 มาตรฐาน ดังนี้

- 1.1.1 มาตรฐานที่ 4 ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรอง และมีวิสัยทัศน์
- 1.1.2 มาตรฐานที่ 5 ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร
- 1.1.3 มาตรฐานที่ 6 ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

2. การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research Development : R&D) ที่มุ่งเน้นในการพัฒนางานหรือแก้ปัญหาโดยใช้กระบวนการประชุมเชิงปฏิบัติการ โดยเน้นให้ผู้เข้าร่วมประชุมมีความรู้ ความเข้าใจ และทักษะทั้งด้านทฤษฎีและการปฏิบัติอย่างแท้จริง รู้จักแก้ปัญหา และปรับปรุงงานให้ดีขึ้นตามขั้นตอนของกระบวนการการบริหารงานอย่างมีคุณภาพ หรือวงจร PDCA ประกอบด้วย 1) การวางแผน (P) 2) การปฏิบัติตามแผน (D) 3) การตรวจสอบ และการประเมินผล (C) 4) การปรับปรุงการดำเนินงาน (A) ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนบ้านหนองแวง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 7

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน หมายถึง การดำเนินการปรับปรุงสภาพการปฏิบัติงานของโรงเรียนบ้านหนองแวงเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงการประเมินผล และการติดตามตรวจสอบคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษาภายในโรงเรียน โดยบุคลากรของสถานศึกษา

2. การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน หมายถึง การปฏิบัติงานของสถานศึกษา การประเมินตนเองของโรงเรียน และรายงานการประเมินตนเองของโรงเรียนบ้านหนองแวงตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 3 มาตรฐาน ได้แก่

2.1 มาตรฐานที่ 4 ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรอง และมีวิสัยทัศน์ หมายถึง มาตรฐานด้านคุณภาพผู้เรียนที่เน้นการพัฒนาการด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา และสังคมโดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียน มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ สรุปความคิดรวบยอด คิดอย่างเป็นระบบ และมีการคิดแบบองค์รวม

2.2 มาตรฐานที่ 5 ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร หมายถึง มาตรฐานด้านคุณภาพผู้เรียนที่เน้นการพัฒนาการด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา และสังคมโดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียน มีความสามารถในการเรียนรู้ตามหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.3 มาตรฐานที่ 6 ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง หมายถึง มาตรฐานด้านคุณภาพผู้เรียนที่เน้นการพัฒนาการด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา และสังคมโดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีนิสัยรักการอ่าน ใฝ่รู้ใฝ่เรียน สามารถใช้ห้องสมุด ใช้แหล่งเรียนรู้ และสื่อต่างๆ ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนเพื่อพัฒนาความรู้ของตนเองได้

3. การประกันคุณภาพภายใน หมายถึง การประเมินผล และการติดตามตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาจากภายในโดยบุคลากรของสถานศึกษา หรือโดยหน่วยงานต้นสังกัดที่มีหน้าที่กำกับดูแลสถานศึกษานั้น

4. การวิจัยและพัฒนา หมายถึง การมุ่งเน้นพัฒนาคุณภาพงานตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและนำไปสู่การพัฒนา หรือแก้ปัญหาในสถานศึกษา ในการวิจัยครั้งนี้ได้ดำเนินการศึกษา 2 ระยะ ได้แก่ ระยะที่ 1 ทำการวิจัยเพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนบ้านหนองแวง ระยะที่ 2 เป็นการพัฒนาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนบ้านหนองแวงโดยใช้กระบวนการการบริหารงานอย่างมีคุณภาพ หรือวงจร PDCA ประกอบด้วย 1) การวางแผน (P) 2) การปฏิบัติตามแผน (D) 3) การตรวจสอบและการประเมินผล (C) 4) การปรับปรุงการดำเนินงาน (A)

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. โรงเรียนบ้านหนองแขวงสามารถเข้าสู่เกณฑ์มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน และพัฒนาตนเองให้เต็มศักยภาพ
2. โรงเรียนมีข้อมูลที่จะช่วยตัดสินใจในการวางแผน และดำเนินการเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปในทิศทางที่ต้องการ และบรรลุเป้าหมายที่กำหนด
3. เป็นรูปแบบสำหรับหน่วยงานที่สนใจนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินการพัฒนาคุณภาพ ภายในสถานศึกษา เพื่อที่จะนำไปสู่การประเมินภายนอก
4. ครูมีความรู้ ความเข้าใจในการพัฒนาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY